

Den norske legeforening
Postboks 1152 Sentrum
0107 OSLO

Deres ref.: HSAK202200224

Vår ref.: KG/ai

Dato: 06.06.2022

Høring av NOU 2021:11 «Selvstyrt er velstyrt»

Bakgrunnen for høringssvaret er utvalgets arbeid med forbedringer i ordningen med BPA og invitasjonen til høringskommentarer til forslaget. Det bes om forslag til forbedringer, slik at ordningen bedre fungerer etter hensikten.

Sentrale poeng for utvalget har vært

- Likeverd
- Like muligheter (uansett bosted)
- Likestilling og samfunnsdeltagelse
- Gode arbeidsforhold for assistentene
- Bærekraft

Selv om invitasjonen til høringssvar er forslag til forbedringer har utvalget vurdert at ordningen skulle defineres som et likestillingsverktøy og ikke en helseordning. På bakgrunn av dette har utvalget skrevet:

«Ordningen skal defineres som et likestillingsverktøy og ikke en helseordning

Utvalget legger til grunn at en helseordning er en ordning hvor hovedformålet er å ivareta helse, ved å forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne. Utvalget oppfatter mandatet slik at fremtidens ordning skal utformes og innrettes ut fra et annet hovedformål enn å ivareta personens helse, nemlig å bidra til at den enkelte oppnår likeverd, like muligheter og like rettigheter som andre i samfunnet. En ordning som er utformet og innrettet ut fra et slikt hovedformål kan defineres som et likestillingsverktøy og ikke en helseordning.»

19.2 2. avsnitt står det:

«Likestilling innebærer like muligheter og like rettigheter, og følger av menneskers likeverd. Norge har ratifisert FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Se nærmere omtale av konvensjonen i punkt 6.3.2. Utvalget har lagt CRPD til grunn for sitt arbeid og sine forslag. I tråd med konvensjonen har utvalget som mål at forslagene utvalget fremmer skal bidra til å sikre at funksjonshemmede kan nyte eller utøve alle menneskerettigheter og grunnleggende friheter på lik linje med andre, slik at likestilling kan oppnås.

Likestilling av funksjonshemmede handler blant annet om at alle – uansett funksjonsnivå – skal kunne leve et selvstendig liv og delta i samfunnet, samt ha reell tilgang til alle deler av samfunnet. En forutsetning for et inkluderende demokrati er at alle er representert og kan delta. Dette handler om å kunne få bidra i samfunnet, og om å få være den man er.»

ALF er enige i intensjonene over, men mener at BPA er en ordning hvis formål er en bedring av funksjon. Funksjon er definert av WHO.

WHO sin definisjon av funksjon etter International Classification of Function (ICF) definerer funksjon i tre perspektiver:

Kroppens funksjoner og strukturer

Individets eller personens aktiviteter og handlinger

Samfunnsdeltagelse

Vi mener at ICF definisjonen av funksjon er en vel innarbeidet medisinske definisjon og en faglig begrunnelse for at funksjon er et medisinsk og helsefaglig begrep. Best mulig funksjon er en forutsetning for de målsetningene i beskrivelsen av likestilling som beskrevet i avsnitt 19.2.2. BPA ordningen har som mål å gi bedre funksjon for bruker. Best mulig funksjon, som det fremkommer over, er viktig for like muligheter for egenutvikling, deltagelse, og selvrealisering, (ref. CRPD).

Det er helsepersonell som vil kunne ha en mening om hvordan tiltak for å bedre funksjon bør struktureres. Det er helsepersonell som vil være naturlig å søke råd og veiledning hos ved utforming og utførelse av selve assistansen. Helsepersonell får opplæring i og forholder seg naturlig til helsepersonelloven og annet helserelatert lovverk. ALF mener derfor at det både er:

1: En medisinskfaglig forutsetning for å oppnå intensjonene beskrevet innledningsvis om likestilling og 2: Det vil være helsepersonell som vil rådføres ved behov for faglig bistand. Derfor men ALF at ordningen blir fortsatt være en del av helseordningene .

Vi bemerker også at forslaget om at ordningen skulle tillegges etter likestillingsordninger ble fremmet med dissens i utvalget.

ALF støtter forslagene og intensjonene som forbedrer de utfordringene utvalget har funnet:

- BPA-ordningen fungerer ikke godt nok som et likestillingsverktøy,
- Dagens rett til BPA kan føre til uheldig forskjellsbehandling mellom funksjonshemmede,
- BPA-ordningen fører til uheldige forskjeller mellom funksjonshemmede i ulike kommuner,
- Klagesaksbehandling,
- Manglende samorganisering og samordning og
- Retten til fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Vennlig hilsen
Akershus legeforening

Kristin Grefberg (sign.)
Leder

Geir Nystøl
Vara styrerepresentant Af